

LECTURA ÎN PAȘI... DE URS CATIFELAT

Exemplu propus de Aniela Mancaș

CONTEXTUL este dat de o oră de civică în care s-au explorat și discutat trăsăturile morale ale persoanei. Orele următoare de română, pe de o parte, vor aprofunda problematica, iar pe de alta, vor antrena diverse competențe de comunicare.

Este propus spre lectură un fragment din *Hoțul*, de Tudor Arghezi (fragmentul ales începe cu: *Croind ursul din fața unei scurteici, moștenită de la o cucoană bunică...* și se încheie cu: *Și atunci, nu știi care din trei va fugi mai repede, speriat: mielul, ursul ori Tătuțul*). Textul se poate prelua de la linkul următor:

<http://ro.scribd.com/doc/46589642/Cartea-Cu-Jucarii-Tudor-Arghezi#scribd>

Timp de lucru: 3-4 ore

1. Profesorul aduce șerbet (sau dulceață), lingurițe de unică folosință (plus apă și pahare, ca să fie ritualul adecvat). Elevii degustă, după ce se vor fi spălat pe mâini. În același timp, sunt rugați să noteze în caiete (într-un chenar/în orice altă formă grafică) imaginile pe care le asociază cu gustul/ aroma/ textura șerbetului. (4.2)

2. Se discută notițele elevilor, încurajându-se ascultarea activă și toleranța. (1.4, 2.4)

3. În grupe de 4 elevi se discută următoarea problemă expusă de profesor:
Dacă aș aduce mâine trei borcane cu șerbet și le-aș pune în dulapul nostru, dar nu v-aș da voie să le degustați, ce ați face ca să mă convingeți să mă răzgândesc? Cum ați proceda pentru a vă atinge scopul...savourării șerbetului?? Discutați și notați cât mai multe modalități de convingere care vă trec prin minte. (2.4, 4.2)

4. Grupele raportează (1.4, 2.3). În timpul prezentărilor, sunt notate cuvintele-cheie sub cel puțin două categorii:

- a. Modalități care implică mici trucuri/ minciunile/prostioare
- b. Modalități care implică strategii serioase de convingere

5. Elevii sunt invitați la o călătorie în lumea catifelată a cuvintelor care ar putea avea și ele gust de șerbet sau de dulceață/ etc.(3.1).Textul este segmentat în 4-5 fragmente. Acestea sunt oferite ca decupaje amestecate, iar elevii sunt rugați să le discute și să le reazeze în ordinea inițială, a autorului. Pentru eventualele variante acceptabile, se discută explicațiile copiilor.

N.B! Fiecare copil va avea decupajele sale pe care le va lipi în caiet, în vederea lecturilor succesive.

6. *Semaforul* emoțiilor!!(3.2)

Elevii recitesc textul și notează fragmentele care sugerează sau care conțin în mod explicit emoții. Le asociază cu o culoare și le așază în propriul *semafor* (care va avea cel puțin 3 culori). Se afișează și se discută produsele (2.4).

7. Explorarea textului (3.1, 3.4)

-Care dintre ursuleții de mai jos ar fi cel mai apropiat de acela prezentat în text. Explică motivul.

© StockFreeImages.com

4007844

© StockFreeImages.com

7773925

© StockFreeImages.com

7704014

© StockFreeImages.com

1845078

© StockFreeImages.com

4007844

© StockFreeImages.com

3268737

-Pe baza informațiilor din text, fiecare elev realizează un desen sau un colaj din resturi textile pentru a înfățișa ursul. Se vor discuta produsele pe baza:

- detaliilor fizice relevate de text
- aspectelor de expresivitate (Cum e ursul? Fieros? de treabă? simpatic?)

-Cum mânca ursul? Ce se spune în text? Cum ne imaginăm situația?

-Este ursul un bun profesor? Găsește cel puțin un aspect din text care să dovedească acest lucru.

-Cine este *Hoțul*?

-Ar fi mai potrivit titlul *Hoții*? ce dovezi ai aduce în sprijinul acestui titlu?

-De ce a ales autorul titlul *Hoțul* totuși?

-Ce ai scrie pe eticheta de la dulceață/ șerbet/ bomboane etc. pentru a-l convinge pe hoț să nu mai pape? (4.2)

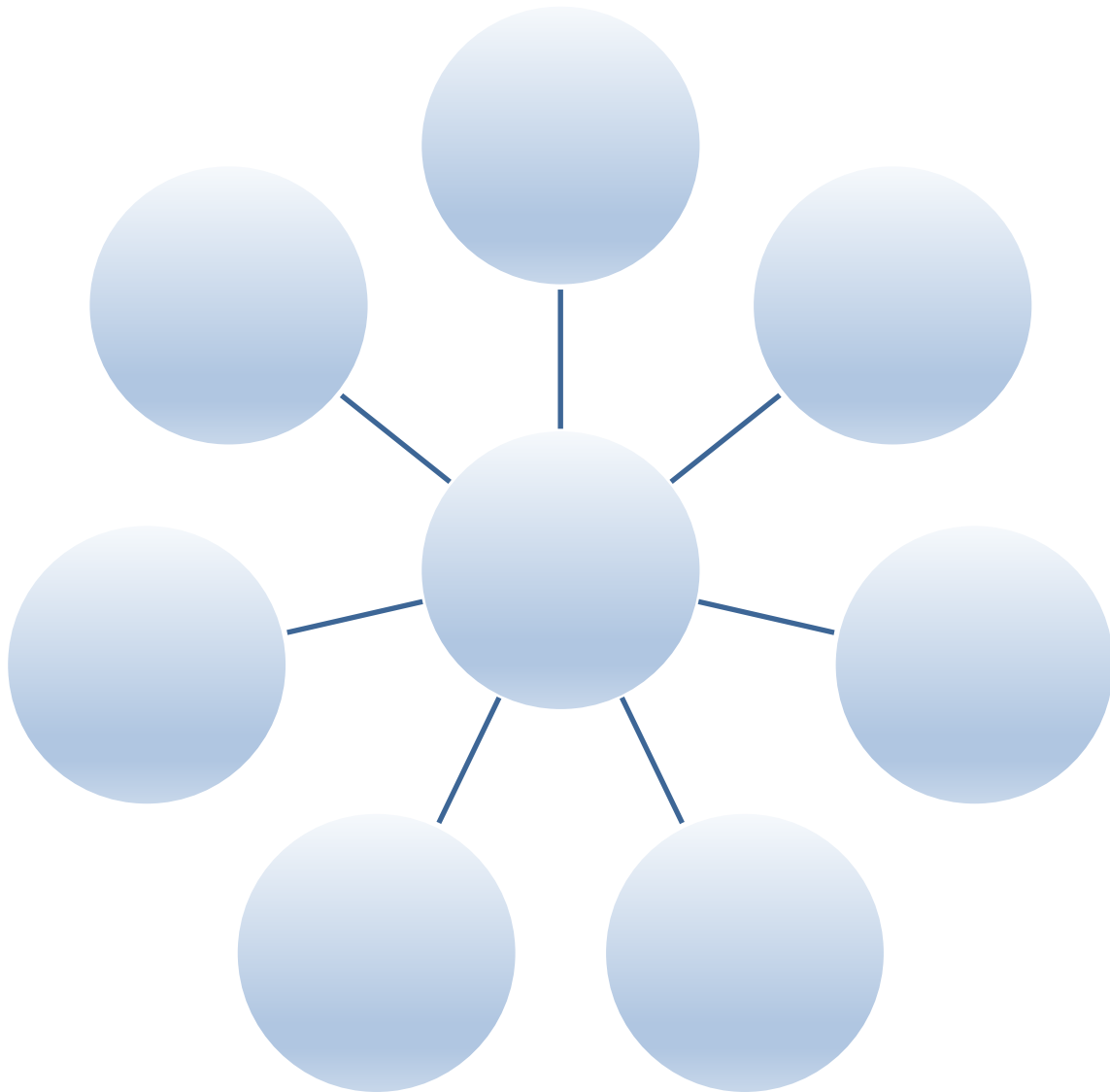
8. Întrebări reciproce! (3.4)

Elevii recitesc textul, formulează întrebări legate de toate aspectele pe care nu le-au înțeles; se discută apoi în perechi sau în grupuri mici, în care profesorul intervine și ajută. Cu

toată clasa, se lămuresc toate necunoscutele (structuri, evenimente, personaje etc). Se poate folosi dicționarul pentru a vedea dacă predicțiile pentru anumite cuvinte, realizate prin raportare la context, sunt corecte. În vederea stimulării explorării textului, profesorul poate adresa întrebări de tipul:

- Cine suntem *noi* din text?
- Cine fură, de fapt, dulciurile? De unde reiese acest lucru?

9. Completarea unui organizator grafic dat sau creat de copii (3.4), prin care să se evidențieze relațiile dintre ursuleț și celelalte personaje. *Unde așezăm ursulețul? În centru? De ce da? De ce nu? Am putea să trecem pe altcineva în mijloc? De ce?*

10. Ca în filmele cu super-eroi! TĂTUȚU *WANTED!* Un astfel de tătuț oricine și-ar dori!

RECITEȘTE TEXTUL și, pe baza lui, realizează un fluturaș ca în filmele cu supereroi! (3.4, 4.2). Îți pot fi de ajutor următoarele întrebări:

- Cine e Tătuțu?
- Cum acționează el?
- Care sunt calitățile lui?

- Cum ar putea arăta? Desenează-l/ Realizează un colaj! Încapă în dulap, nu uita!

11. *Lasă-mi ultimul cuvânt* (3.4, 2.3). Elevii aleg un aspect interesant din text, scriu ideea pe o fișă, iar pe verso, un comentariu despre idee (acord sau dezacord, dezvoltarea ideii etc.). Un elev prezintă ideea aleasă, dar nu și comentariul. Alți elevi sunt invitați să comenteze aceeași idee, dar ultimul cuvânt îl are cel care a selectat inițial ideea. Este sintetizată astfel întreaga discuție avută pe marginea ideii de pornire. Exercițiul se reia pentru încă 5-6 ture, servind la manifestarea toleranței față de părerile celorlalți precum și la o adâncire a semnificațiilor textului. Fișele rămase necomentate sunt preluate de profesor și afișate în clasă, invitând la noi comentarii. Profesorul poate propune de asemenea câteva idei (*Iertarea și iubirea au și ele mângâieri de catifea*).

DILEMĂ FINALĂ: Cum o convingem pe doamna să ne mai dea o porție de șerbet??

Poftă bună și lectură plăcută!

Competențe vizate:

- 1.4 Manifestarea curiozității față de diverse tipuri de mesaje în contexte familiare
- 2.3. Prezentarea unei activități realizate individual sau în grup
- 2.4. Participarea la interacțiuni pentru găsirea de soluții la probleme
- 3.1. Extragerea unor informații de detaliu din texte informative sau literare
- 3.2. Formularea unui răspuns emoțional față de textul literar citit
- 3.4. Evaluarea conținutului unui text pentru a evidenția cuvinte-cheie și alte aspecte importante ale acestuia
- 4.2. Redactarea unor texte funcționale simple care conțin limbaj vizual și verbal

Extinderi/ conexiuni cu alte discipline:

- AVAP – realizarea unui ursuleț de jucărie din resturi textile/ a unui colaj înfățișând *Hoțul*.
- Muzică și mișcare – inventarea unui ritm pentru a sugera sustragerea dulciurilor din dulap.